

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-2968/24-A
Sp. zn. ČŠIA-S-502/24 A

Název	Základní škola, Praha 4, Na Chodovci 54
Sídlo	Na Chodovci 54, 141 00 Praha 4 - Spořilov II
E-mail	skola@zsnachodovci.cz
IČO	61 384 704
Identifikátor	600 037 169
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Miloslav Ráž
Zřizovatel	Městská část Praha 4
Místo inspekční činnosti	Na Chodovci 2700, Praha
Inspekční činnost na místě	23. 9. 2024 – 26. 9. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola, Praha 4, Na Chodovci 54 (dále "škola") vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Škola sídlí uprostřed rozsáhlého sídliště v Praze 4.

K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 545 žáků ve 22 třídách. Nejvyšší povolený počet žáků (650) byl k termínu inspekční činnosti využit z 84 %. V souvislosti se začleněním ukrajinských žáků do běžných tříd se výrazně navýšil celkový počet žáků

ve škole. Od předchozího inspekčního hodnocení v roce 2021 více než dvojnásobně vzrostl počet žáků s odlišným mateřským jazykem (dále „OMJ“), k termínu inspekční činnosti činil 32 %, a zvýšil se počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) na 10 % z celkového počtu žáků. Na základní vzdělávání kontinuálně navazuje zájmové vzdělávání v osmi odděleních školní družiny, v nichž se vzdělávalo 192 účastníků.

Škola se profiluje jako otevřená škola se všeobecným zaměřením. Ve vzdělávání je kladen důraz na práci s moderními informačními a komunikačními technologiemi, podporu sportovních aktivit a nezbytných jazykových dovedností. Od prvního ročníku probíhá výuka anglického jazyka, druhý cizí jazyk (ruský a německý jazyk) je vyučován od sedmého ročníku. Osobnostní rozvoj žáků podporuje pestrá škála volitelných předmětů a seminářů.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) zastává svoji funkci od roku 2003, v řídicí práci využívá své dlouholeté pedagogické a manažerské zkušenosti. V oblasti zajištění personálních, materiálních a finančních podmínek vytvořil vhodné předpoklady pro stávající fungování školy. Jeho koncepce dalšího rozvoje školy stanovuje cíle a priority instituce, avšak v dostatečné míře nereflektuje nárůst počtu žáků se SVP a OMJ. Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2021 odstranil ředitel pouze některé formální nedostatky ve fungování školního poradenského pracoviště. Část zjištěných nedostatků však přetrvává, např. nižší účinnost kontrolního systému, nízká míra diferenciacie práce se žáky se SVP, nižší míra metodické a didaktické propracovanosti části vyučovacích hodin aj.

K uskutečňování koncepčních záměrů vedení školy účelně napomáhá spolupráce se zřizovatelem a ostatními sociálními partnery (místní organizace, sportovní a kulturní instituce), kteří podporují např. rozvoj měkkých dovedností žáků formou zapojení do charitativních projektů (Srdíčkový den) a do environmentálních projektů (Recyklohraní, KEV – Klub ekologické výchovy). Komunitní atmosféru ve škole podporuje zapojení rodičů žáků do četných aktivit, např. Rodiče vítání, vánoční a velikonoční workshopy, zahradní slavnost. Participace žáků na dění ve škole je umožněna výraznou aktivitou žákovského parlamentu, mj. žáci připravili akci Týden cizích jazyků.

Organizační struktura odpovídá velikosti školy. Účelné vymezení oblastí působnosti všech vedoucích pedagogických i nepedagogických pracovníků a jejich kompetencí v rámci vícestupňového řízení vytváří dobré podmínky pro efektivní řízení. Ředitel nově jmenoval zástupkyni pro druhý stupeň. Učitelům jsou vytvořeny podmínky pro participaci na fungování školy v rámci činnosti metodických sdružení a prostřednictvím pedagogické rady. Pedagogové spolupracují v oblasti organizačního zajištění výchovně vzdělávacího procesu, např. organizace soutěží a exkurzí, avšak menší pozornost věnují vyhodnocování účinnosti metod a forem výuky a výsledkům vzdělávání žáků.

Četná hospitační činnost vedení školy vyústí v konkrétní doporučení pro zkvalitnění výuky, ne všichni vyučující je však dostatečně realizují. To se projevilo v některých hodinách užíváním méně účinných didaktických postupů. Nízká účinnost kontrolních mechanismů se projevila také v nedostatečném naplňování individuálních vzdělávacích potřeb některých žáků, ve vyhodnocování účinnosti podpory žáků se SVP a formální analýze vzdělávacích výsledků žáků se SVP a OMJ.

Vzdělávání žáků zajišťuje 34 pedagogických pracovníků a osm vychovatelů ve školní družině. Pouze dva vyučující, kteří nesplňují předpoklady odborné kvalifikace, si požadované vzdělávání doplňují příslušným studiem. Zapojení sedmi asistentů pedagoga

představuje funkční podporu učitelům i žákům. V pedagogickém sboru došlo k výrazné personální obměně, začínajícím a nově nastupujícím pedagogům je poskytována metodická podpora vedení školy a podpora uvádějícího učitele.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) vychází z potřeb školy a individuálního zájmu vyučujících a je zaměřeno především na prohlubování odbornosti. Z hospitační činnosti inspekčního týmu a rozhovorů s vyučujícími vyplývá potřeba zacílení DVPP na oblast metod a forem výuky, individualizaci a diferenciaci výuky a práci se žáky se SVP a OMJ. Ředitel klade potřebný důraz na svůj profesní růst.

Vícezdrojové financování školy vytváří optimální podmínky pro naplňování vzdělávacího programu. Vedení školy průběžně vyhodnocuje stav materiálně technického zázemí a zlepšuje podmínky pro základní i zájmové vzdělávání. Škola disponuje dostatečným počtem učeben vybavených moderní multimediální technikou, některé jsou odborně zaměřené. Žákům jsou k dispozici knihovna, multifunkční kopírka, keramická dílna, cvičná kuchyňka, venkovní učebna, dva skleníky, relaxační prostory, dvě tělocvičny, venkovní víceúčelový sportovní areál aj. Výuka je v souladu s koncepčními záměry podporována účelným využíváním informačních i komunikačních technologií a dostatečným množstvím didaktických pomůcek. Prostorové podmínky školy jsou plně využity, školní družina má částečně k dispozici i své samostatné prostory, využívá školní zahradu s dřevěnými herními prvky pro menší děti. Stravování žáků je zajištěno v moderní školní jídelně, žáci mají možnost výběru ze dvou druhů jídel. Poskytovaná strava je pestrá, podpora zdravých stravovacích návyků je podpořena i prostřednictvím zapojení do projektů Mléko do škol, Ovoce a zelenina do škol. K zajištění bezpečnosti žáků přispívají elektronicky zabezpečené vstupy s čipovým a kamerovým systémem.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitované hodiny směřovaly k rozvoji a prohlubování znalostí a dovedností žáků. Pojetí výuky částečně ovlivňovala určitá míra profesní autonomie učitelů a množství jejich pedagogických zkušeností, např. osvědčené didaktické postupy, zavedený výukový styl. Pedagogické dovednosti, projevovaný zájem o vyučovaný předmět a přístup k žákům měly přímý dopad na jejich motivaci a míru aktivní spoluúčasti při vzdělávání. V menší části výuky vyučující neuplatňovali jednotný postup při vyžadování dodržování nastavených pravidel, což se projevovalo nekázní žáků ve výuce a výrazným nepořádkem ve třídách, např. odpadky a rozšlapané jídlo po zemi, poházené prázdné láhve a jiné obaly.

Zhruba polovina sledovaných vyučovacích hodin na prvním i druhém stupni byla dobře organizačně a metodicky připravena a zvládnuta. Využité metody práce ve výuce podporovaly dosažení vzdělávacího cíle. Vyučující poskytovali žákům dostatek času pro řešení úloh, formulaci odpovědí i reflexi procesů, dávali jim zpětnou vazbu využitelnou pro další učení. Vhodně zvolené aktivity přispívaly k zapojení žáků do výuky a vedly ke splnění vzdělávacích cílů. Učitelé vytvářeli podmínky ke vzájemné spolupráci a k dialogu mezi žáky, což vedlo k prohlubování jejich poznatků a k podpoře učení. Názornost výuky pouze v části hospitovaných hodin vhodně podporovalo využití učebních pomůcek a dalších materiálů souvisejících s probíraným tématem. Zvolené kooperativní formy práce podporovaly týmovou spolupráci a současně rozvíjely komunikativní dovednosti žáků. Učitelé prvního stupně využívali motivační funkci hodnocení formou pochvaly a povzbuzení, oceňovali dílčí pokrok žáků, respektovali individuální možnosti žáků, v případě obtíží jim nabízeli účinnou podporu, povzbuzovali je a respektovali jejich individuální tempo, diferenciaci výuky však využili minimálně. K efektivitě výuky

významně přispívala dobře realizovaná činnost asistentů pedagoga, kteří většinou účinně pomáhali žákům s potřebou podpůrných opatření, v případě potřeby se věnovali také ostatním žákům ve třídě. Speciální pedagožky poskytovali žákům kvalitní individuální intervenci.

Efektivitu výuky další části hospitovaných hodin snižovaly některé dílčí organizační a metodické nedostatky, např. nevhodné časové a organizační rozvržení činností. Převládala frontální výuka doplněná řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků při opakování a procvičování učiva. V menší míře však byly zařazovány pedagogické postupy, které by žáky motivovaly k vyššímu zapojení do výuky, rozvíjely hlubší porozumění probírané problematice a zvyšovaly efektivitu výuky. Vyučující většinou respektovali tempo práce žáků, poskytovali jim prostor pro dotazy a individuální dopomoc, ale jen výjimečně reflektovali individuální předpoklady žáků s ohledem na jejich rozdílné vzdělávací možnosti a potřeby. Z hospitačních zjištění inspekčního týmu rovněž vyplynulo, že učitelé sice identifikují žáky s potřebou podpůrných opatření, žáky ohrožené školním neúspěchem, ale ne vždy ve vzdělávání důsledně uplatňují doporučené vzdělávací postupy, zejména u žáků s úpravou obsahu a očekávaných výstupů vzdělávání. Přestože někteří žáci s OMJ nedostatečně ovládají český jazyk, nebyla jim v průběhu výuky poskytována potřebná individuální podpora. Žáci tak byli často pasivní a do některých činností se mnohdy nezapojili. Ve sledovaných hodinách vyučující většinou cíleně nepracovali s chybou, ani nerozvíjeli hlubší porozumění problematice pomocí účelně volených otázek a vhodných diferencovaných úloh. K lepšímu pochopení probíraného učiva někdy scházelo i propojení probíraných témat s reálným životem, interpretace informací z různých zdrojů a větší zařazení mezipředmětových vztahů. V části výuky nebyl vytvářen dostatečný prostor pro souvislejší mluvený projev žáků a v části hodin cizích jazyků vyučující nevyužili výhody menšího počtu žáků, rozvoj jejich interaktivních řečových dovedností nebyl cíleně podpořen. V některých hodinách vyučující nedbali na jazykovou kulturu a nevedli žáky k aktivnímu užívání spisovného jazyka. V závěru vyučovacích hodin vyučující nevyužili příležitosti k sebehodnocení či k vzájemnému hodnocení žáků podle předem stanovených kritérií. Hodnocení pedagogů v závěru vyučovací hodiny bylo spíše formálního charakteru, postrádalo formativní funkci. U žáků mladšího školního věku nebyla věnována dostatečná pozornost grafomotorickým návykům, hygieně při psaní a správnému sezení.

Sledovaný průběh vzdělávání ve školní družině byl založen na pestré a hravé činnosti umožňující smysluplné využití volného času. Jednotlivé aktivity (odpočinkové, relaxační aj.) jsou časově vyvážené, vycházejí z individuálních potřeb a zájmu účastníků a efektivně rozvíjejí především jejich sociální a pracovní kompetence i představitost. Účastníci byli v průběhu vzdělávání účelně motivováni k jednotlivým činnostem a průběžně pozitivně slovně hodnoceni.

Rozmanitá nabídka projektů, tematických vzdělávacích programů, školních a mimoškolních aktivit umožňuje žákům rozšiřovat a prohlubovat si vědomosti a dovednosti v různých oblastech, podporuje prosociální vztahy mezi žáky i jejich sounáležitost se školou.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola pravidelně sleduje individuální i celkové výsledky vzdělávání, hodnotí je a projednává v rámci pedagogické rady. Vedení školy průběžně získává informace o úrovni dosažených vědomostí a znalostí žáků od vyučujících a třídních učitelů, využívá reporty ze školního informačního systému a poznatky z hospitací. Ke zjišťování individuálních, skupinových a celkových výsledků žáků škola využívá běžné interní nástroje, např. různé formy

písemného a ústního zkoušení včetně žákovské práce během výuky. Zákonné zástupce s nimi seznamuje mj. i v rámci tripartitních schůzek. K ověřování naplňování očekávaných výstupů školního vzdělávacího programu jsou využívány ročníkové srovnávací pololetní práce v matematice a českém jazyce a částečně i externí testování. Z výstupů výběrového zjišťování ČŠI vyplývá, že se výsledky žáků školy liší podle vzdělávacích oblastí. Konkrétně žáci 5. ročníku dosahují v čtenářské gramotnosti výborných výsledků a průměrných výsledků v dovednostech usnadňujících učení. Žáci 9. ročníků školy dosahují slabých výsledků v matematice a podprůměrných v českém jazyce. Není však zřejmé, jak škola s těmito negativními zjištěními dále pracuje.

Školní poradenské pracoviště se od minulé inspekční činnosti rozrostlo o čtyři speciální pedagožky, které poskytují žákům individuální intervenci, nedocházejí však do výuky a neposkytují metodickou podporu ostatním pedagogům. Činnost poradenského pracoviště je limitována nedostatečnou systematickou kooperací s pedagogy a kontrolní činností vedení školy. Z hospitační činnosti vyplynulo, že pomoc žákům s potřebou podpůrných opatření v průběhu výuky není vždy dostatečná. Zadávané úkoly nejsou důsledně diferencovány s ohledem na jejich vzdělávací potřeby. Část individuálních vzdělávacích plánů (dále „IVP“) neobsahuje konkrétní postupy a doporučení pro úpravu vzdělávání žáků včetně použití metod a forem práce v jednotlivých předmětech. IVP jsou vyhodnocovány pouze formálně. Nastavený systém práce s těmito žáky tak není plně efektivní, což potvrzují i jejich výsledky vzdělávání. Žákům s OMJ je zajištěna pomoc formou výuky češtiny pro cizince, pokud si o tuto podporu požádají.

Škola věnuje dostatečnou pozornost adaptaci žáků prvních ročníků na nové školní prostředí, což dokládají jejich vzdělávací výsledky cíleně zaměřené na podporu motivace k učení. Důraz je kladen zejména na vytvoření bezpečného prostoru a na dostatečnou nabídku mimoškolních aktivit pro žáky. K bezproblémovému přechodu dětí do základního vzdělávání přispívá i spolupráce s mateřskými školami. Z podrobnější analýzy přehledů prospěchu vyplývá, že ve sledovaném období dvou školních let dosahovali žáci stabilních výsledků. Při přechodu žáků z prvního na druhý stupeň dochází k výraznému zhoršení prospěchu žáků zejména v přírodovědných předmětech. Rozdílný přístup k hodnocení žáků a různá kvalita práce jednotlivých pedagogů se v některých případech negativně promítá do individuálních i mezipředmětových odchylek v celkovém hodnocení žáků. Škola přijímá pouze dílčí opatření k výsledkům některých žáků, ale systémově nastavená efektivní podpora všem žákům ohroženým školním neúspěchem chybí. Někteří žáci pátých tříd odchází na osmiletá gymnázia, z deváté třídy pak nejčastěji na střední odborné školy. Rozvoj nadání žáků je podporován jejich zapojením do různých typů školních projektů, zájmových aktivit či soutěží a olympiád, jazykových výjezdů do zahraničí a jiných.

Dokladem systematické práce třídních učitelů a správně nastavených pravidel omlouvání nepřítomnosti žáků je téměř nulová neomluvená absence. Kázeňská opatření jsou ukládána uvážlivě v souladu s nastavenými pravidly. Převažuje počet pochval a ocenění, které mají výraznější motivační charakter.

Školní preventivní strategie vychází z potřeb školy. Problematika prevence rizikového chování je vhodně zařazena do výuky i mimoškolních aktivit a kroužků, škola pořádá besedy, spolupracuje s externími organizacemi. Ke stmelení třídních kolektivů se osvědčují pobytové školy v přírodě, plavecké výcviky, lyžařské kurzy, výlety. Četnost výskytu rizikového chování je na nízké úrovni. Projevy problémového chování žáků jsou řešeny podle jejich závažnosti (jednání s rodiči, kázeňská opatření, snížený stupeň z chování, výchovné komise).

Závěry

Vývoj školy

Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2021 ředitel školy odstranil formální nedostatky, některé však přetrvávají. Vedení školy cíleně zlepšuje prostorové, materiální a finanční zabezpečení vzdělávání. Došlo k široké obměně pedagogického sboru, nově byla jmenována zástupkyně pro druhý stupeň.

Silné stránky

- výrazné zkvalitňování a efektivní využití prostorových i materiálně technických podmínek a finančních prostředků pro rozvoj žákovských kompetencí (2.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- koncepce rozvoje školy v dostatečné míře nereaguje na nárůst počtu žáků se SVP a OMJ (1.1)
- nízká účinnost kontrolních mechanismů se projevila v nedostatečném naplňování individuálních vzdělávacích potřeb některých žáků, ve vyhodnocování účinnosti podpory žáků se SVP a formální analýze vzdělávacích výsledků žáků se SVP a OMJ (2.1)
- v části vyučovacích hodin neumožňovaly pedagogické postupy rovnoměrné zapojení žáků do vzdělávání (4.1)
- nižší míra metodické a didaktické propracovanosti části vyučovacích hodin, méně časté využívání různých informačních zdrojů a zařazování mezipředmětových vztahů (4.2)
- malý přínos didaktických závěrů vyučovacích hodin, méně časté zapojování žáků do evaluačních aktivit a využívání vzájemného kritériálního hodnocení (4.3)
- menší prostor pro souvislejší ústní vyjadřování žáků v některých předmětech a nižší míra podpory rozvoje žákovské spolupráce (4.4)
- nedostatečná podpora žáků se SVP v průběhu vzdělávání, doporučené vzdělávací postupy jsou využívány pouze částečně (6.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- aktualizovat koncepci rozvoje školy, nastavit v dostatečné míře pravidla pro vzdělávání žáků se SVP a strategie vzdělávání žáků s OMJ
- aktualizovat ŠVP v návaznosti na aktuální potřeby školy v oblasti vzdělávání žáků se SVP a OMJ
- zvýšit účinnost kontrolních mechanismů prováděné hospitační činnosti vzhledem k vyhodnocování účinnosti podpory žáků se SVP
- ve větší míře uplatňovat pedagogické postupy projevující se vyšším zapojením žáků při vzdělávání
- zvýšit metodickou a didaktickou propracovanost vyučovacích hodin, využívat různé informační zdroje, včetně digitálních, se samostatným vyhledáváním a vyhodnocováním informací pro podporu rozvoje kritického myšlení žáků

- využívat didaktické závěry vyučovacích hodin, zapojovat žáky do evaluačních aktivit a využívání vzájemného kritériálního hodnocení, zvýšit míru diferenciacie a individualizace výuky s ohledem na rozdílné studijní předpoklady žáků a odlišné tempo jejich práce ve výuce
- vyžadovat souvislejší ústní vyjadřování žáků v některých předmětech a zvýšit podporu rozvoje žakovské spolupráce
- dostatečně analyzovat výsledky vzdělávání žáků se SVP a OMJ a přijímat dostatečná opatření k jejich vzdělávání
- účinně nastavit systém práce s žáky se SVP, využívat doporučené vzdělávací postupy
- u žáků mladšího školního věku podporovat vytváření grafomotorických návyků a hygienu správného sezení a psaní žáků, zajišťovat všem žákům dostatečnou individuální podporu

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Koncepce rozvoje Základní školy, Praha 4, Na Chodovci 54 z roku 2018
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, platný k termínu inspekční činnosti
3. Školní vzdělávací program školní družiny, platný k termínu inspekční činnosti
4. Školní řád a vnitřní řád školní jídelny, platné k termínu inspekční činnosti
5. Rozvrh vyučovacích hodin, školní rok 2024/2025 vedený k termínu inspekční činnosti
6. Záznamy z jednání pedagogické rady vedené ve školních letech 2023/2024 a 2024/2025 k termínu inspekční činnosti
7. Třídní knihy vedené ve školních letech 2023/2024 a 2024/2025 k termínu inspekční činnosti
8. Školní matrika vedená k termínu inspekční činnosti
9. Výběr personální dokumentace pedagogických pracovníků vedené k termínu inspekční činnosti
10. Kniha evidence úrazů vedená k termínu inspekční činnosti
11. Portfolio výchovného poradenství a prevence rizikového chování žáků, vedené ve školním roce 2024/2025 k termínu inspekční činnosti
12. Účetní závěrka za rok 2023
13. Výroční zpráva školy za školní rok 2022/2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Stanislava Grundová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ivana Kučerová, školní inspektorka

Ing. Lukáš Kovač, školní inspektor

Mgr. Bára Papáková, školní inspektorka

Mgr. Jří Wagner, školní inspektor

Ing. Marta Dykovská, kontrolní pracovnice

21. 10. 2024